

Сагач Оксана

ORCID 0000-0002-4504-3405

Доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, корекційної освіти та менеджменту
Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського
(Чернігів, Україна) E-mail: oksmos78@ukr.net

Архипов Олександр

ORCID 0000-0002-8439-5833; Scopus Author ID 57506762800

Доктор педагогічних наук, професор,
Український державний університет імені Миколи Драгоманова
(Україна, Київ) E-mail: archipovnpri@ukr.net

Носко Микола

ORCID 0000-0001-9903-9164; Scopus-Author ID 56880089100; Researcher ID C-6263-2017

Доктор педагогічних наук, професор, радник ректора
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка,
Дійсний член (академік) НАПН України
(Чернігів, Україна) E-mail: mykola.nosko@gmail.com

Радзівський Віктор

ORCID 0000-0002-3778-6081; Researcher ID GYR-0468-2022

Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання і здоров'я,
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
(м. Київ, Україна) E-mail: v2301050@gmail.com

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ У КОНТЕКСТІ ОСВІТНІХ РЕФОРМ

Для сучасної система освіти характерні постійні оновлення та впровадженням новітніх технологій. Динамічність її перетворення вимагає від педагога, який є носієм інформації, неперервного здобуття нових знань, навичок, підвищення компетентності. Професійний розвиток учителя – є процесом перетворень у педагогічній діяльності. Розвиток або принципів перетворення є результатом діяльності в основі якої лежить концептуальний підхід. Така діяльність – інноваційна. Інновації в освіті полягають у зміні її цілей і результатів освіти, тобто зміні змісту. Сьогодні відбувається процес активного реформування вітчизняної загальної середньої освіти, упроваджується Концепція Нової української школи, якою передбачається використання інноваційних педагогічних підходів, зокрема діяльнісного.

Метою статті є аналіз інноваційних педагогічних підходів, відповідних методів та технологій, у контексті освітніх реформ сьогодення.

Методологічною основою статті є філософські, психологічні, педагогічні теорії та положення, які розкривають концептуальні підходи щодо досліджуваної проблематики.

Наукова новизна полягає у тому, що у статті розглянуто інноваційні педагогічні підходи, зокрема діяльнісний та діяльнісний методи організації навчання; інноваційні технології, зокрема, інноваційні технології фізичного виховання.

Висновки. Інноваційний підхід в освіті направлений, перш за все, на формування інноваційного мислення, на перетворення якості самого навчального процесу, на оновлення методики. У сфері фізичного виховання інноваційність має бути направлена на збільшення рухової активності та розвиток валеологічної грамотності. Інноваційність, дає можливість подолати консервативність характерну для освітньої системи, забезпечує умови для створення механізмів швидкого, гнучкого реагування на перетворення у потребах держави та особистості, соціального замовлення.

Ключові слова: інновації, діяльнісний підхід, інноваційні технології, діяльнісний методи, педагог.

Постановка проблеми. Для система освіти сьогодення характерні постійні оновлення та впровадженням новітніх технологій. Динамічність її перетворення вимагає від педагога, який є носієм інформації, неперервного здобуття нових знань, навичок, підвищення компетентності. Професійний розвиток учителя – це процес перетворень у педагогічній діяльності [12]. Розвиток або принципів перетворення, завжди стають результатом діяльності в основі якої лежить концептуальний підхід. Така діяльність є інноваційною. Інноваційна діяльність дозволяє переосмислити стан педагогічної діяльності та визначити шляхи її модернізації. Сьогодні відбувається процес активного реформування вітчизняної загальної середньої освіти, упроваджується Концепція Нової української школи, якою передбачається

використання інноваційних педагогічних підходів. Отже, завданням закладів вищої освіти є підготовка майбутніх вчителів до професійної діяльності в нових умовах.

Аналіз актуальних досліджень та публікацій. Розглянувши наукові джерела присвячені проблемам дослідження інновацій слід зазначити, що в більшості з них висвітлені різні їх аспекти. Так, вивченню інновацій або нововведень в області підготовки кадрів присвячено праці Л. Даниленко, І. Зязюна, О. Клокар, В. Кременя, О. Любіцевої, М. Мальської, В. Олійника, Т. Ткаченко, Л. Янковської. Методологічне аспекти впровадження інновацій в нових соціально-економічних умовах висвітлено в працях В. Андрущенко, С. Гончаренка, Д. Дзвінчука, І. Зязюна, В. Кременя, С. Крисяка, В. Майбороди, С. Майбороди, Н. Протасової. До окремих теоретичних і практичних аспектів упровадження інновацій звертаються Є. Березняк, М. Дарманський, Д. Дейкун, П. Дроб'язко, Г. Єльнікова, О. Зайченко, Л. Калініна, М. Кондаков, М. Корніяка, А.В. Мазак, Г. Сурмило, Г. Федоров, П. Худомінський та інші.

Дослідженню проблем інновацій в освіті присвячено доробок О. Арламова, М. Бургіна, В. Журавльова, А. Ніколе, В. Загвязинського. Вказані науковці звертались до розгляду нового у педагогіці з такими поняттями як прогресивне, позитивне, корисне, сучасне. Вивченню теретико-методологічних та методичних засад педагогічної інноватики та менеджменту інновацій у закладах загальної середньої освіти присвячено доробок О. Мариновської. інноваційні педагогічні технології у вищій школі досліджує С. Стрілець. Розглядаючи психологічні та педагогічні інновації В. Давидов, О. Дусавицький, В. Паламарчук досліджують розвивальне навчання; О. Савченко, С. Подмазін Особистісно звертають увагу на технології особистісно-орієнтованого навчання; вивчення колективного навчання стало предметом дослідження Л. Кочина, Н. Бібік.

Метою статті є аналіз інноваційних педагогічних підходів, відповідних методів та технологій, у контексті освітніх реформ сьогодення.

Методологічною основою статті є філософські, психологічні, педагогічні теорії та положення, які розкривають концептуальні підходи щодо досліджуваної проблематики.

Наукова новизна полягає у тому, що у статті розглянуто інноваційні педагогічні підходи, зокрема діяльнісний та діяльнісні методи організації навчання; інноваційні технології, зокрема, інноваційні технології фізичного виховання.

Виклад основного матеріалу. Термін «інновація» походить від латинського «novatio», що означає «обновлення», «зміна», А префікс «in», перекладається «у напрямку». Отже інновація означає рух у напрямку змін. Інновації, характерні для будь-якої професійної діяльності. Виникають, в результаті наукового пошуку, передового професійного досвіду окремих фахівців або цілих колективів. Інновації це конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, які є новоствореними або удосконаленими та значно поліпшують структуру і якість виробництва або соціальної сфери. За міжнародними стандартами інновації стають результатом інноваційної діяльності, що втілюється у вигляді вдосконаленого або нового технологічного процесу упровадженого на ринку праці, або ж вдосконаленого (нового) продукту. Інновація є тривалим процесом спрямованим на: перетворення, які упроваджуються у сталі спільноти, організації, колективу; появу нових елементів. Інновації в освіті полягають у зміні її цілей і результатів, тобто зміні змісту [2; 4; 5, 48–65].

В умовах модернізації освіти направленість інноваційних процесів визначається реалізацією наукових підходів таких як: системний, синергетичний, антропологічний, культурологічний, діяльнісний, особистісно зорієнтований, технологічний, компетентічний, аксіологічний, акмеологічний, андрогічний [5, 21–41]. Сьогодні значної актуальності набуває діяльнісний підхід, адже саме ним визначається сутність та зміст професійної діяльності педагога. Як зазначає А. Анищук в його основі лежить діалогізація навчально-виховного процесу навчального закладу, якою визначається суб'єкт-суб'єктна взаємодія педагога та здобувача освіти, само актуалізація, самопрезентація особистості останнього. Названий підхід орієнтований на організацію освітнього процесу, забезпечує не лише засвоєння знань та формуванні відповідних компетентностей, а й формування особистості здобувача освіти [17].

Діяльнісний підхід вимагає від педагога створення умов для оволодіння здобувачем освіти діяльністю. Виходячи з цього, процес навчання має бути вмотивованим, цілеспрямованим, практико-зорієнтованим, соціальним, емоційним, активним, творчим, рефлексивним та максимально самоорганізованим, адже, діяльнісні методи не можуть бути знаннево-зорієнтованими, репродуктивними. Це методи організації навчання, які забезпечують розвиток мотивації учнів, їх умінь, таких як: цілепокладання, самостійний пошук інформації, проектування дій, формулювання гіпотез, оцінки ризиків та прийняття рішень, рефлексії; уміння презентувати власну думку та аргументувати її, командна співпраця, саморегуляція.

Серед діяльнісних методів навчання, можна вказати наступні: активне, проблемне, кооперативне, проєктне, емпіричне (експериментальне) навчання. В їх основі лежать соціально-конструктивістські теорії навчання у відповідності до яких здобувачі освіти самі будують та конструюють власне розуміння. Прихильники цієї теорії вважають, що навчання є процесом створення сенсу, коли вже набуті знання значно поглиблюються, а здобувач освіти набуває здатності до аналізу та синтезу. Педагог насамперед, виконує роль організатора навчально-пізнавальної роботи тих, хто навчається, не нав'язуючи, при цьому, своїх знань і переконань.

Активне навчання передбачає когнітивну, емоційну або фізичну діяльність, що дає можливість розширити перелік можливих варіантів залученості здобувачів освіти у навчальний процес. Педагог виконує скоріше роль фасилітатора, ніж керівника [9]. Фасилітація це сукупність навичок, які використовуються для організації обговорення проблемної ситуації та виконання за короткий проміжок часу усіх дій, що були заплановані.

Педагогічна фасилітація є видом педагогічної діяльності яка покликана допомогти здобувачам освіти усвідомити свою самоцінність та підтримати у них бажання розвиватись, самореалізуватись. Проявляється у такій побудові процесу навчання, за якого формується атмосфера психологічної підтримки, завдяки якій підвищується рівень навчальної мотивації, відповідальності, здійснюється стимулюючий, розвиваючий та підтримуючий вплив [14].

Отже активне навчання ґрунтується на активному залученні до процесу навчання його учасників. Активні методи навчання одні із найпоширеніших. Їх особливість полягає у тому що освітній процес в основі якого лежить педагогіка партнерства, здійснюється в неперервній активній взаємодії його учасників. Науковці пов'язують активні методи навчання із навчанням діяльністю, що сприяє створенню умов необхідних для розвитку вмінь самостійного мислення та орієнтування в новій ситуації. Загалом, вказані методи, процесі засвоєння навчального матеріалу, визначаються активністю розумової та практичної діяльності її різноманітність. Активні методи навчання побудовані на ігрових методиках, практичній направленості. Для них характерні творчий характер навчання, комунікативне різноманіття, діалогова взаємодія, використання знань і досвіду здобувачів освіти, груповій формі їхньої взаємодії [18].

Розглядаючи активні методи навчання можна назвати такі як моделювання професійних ситуацій, рольові та ділові ігри, проведення «круглих столів», семінар-дискусія, сторітеллінг, тренінг [3; 19]. Їх успішна реалізація, серед іншого, залежить від таких факторів як: регулярний і постійний діалог-рефлексія між учасника освітнього процесу, використання наукових досліджень, наявність необхідних ресурсів.

Кооперативне навчання це метод який розроблений з метою максимального використання позитивної соціальної взаємодії, у процесі якої відбувається об'єднання у пари або малі групи, чисельністю 4 – 6 осіб, для виконання спільного навчального завдання. Цей метод передбачає активну участь, спільну роботу та взаємодопомогу. Вагомою ознакою кооперації в освіті є інформаційна відкритість, зворотній зв'язок усередині групи та між окремими групами, створення атмосфери довіри та порозуміння. Кооперативна навчальна діяльність сприяє формуванню у здобувачів освіти вміння пристосовуватись до умов роботи, активної співпраці. До складу групи, залежно від вимог завдання або освітнього середовища, можуть бути включені учасники як із різними так і з рівноцінними здібностями, різного віку або однолітки [1; 9].

Ефективність кооперативного навчання залежить від використання таких стратегій як: позитивна взаємозалежність, особисте сприяння, індивідуальна підзвітність та особиста відповідальність, вміння міжособистісного спілкування і робота в невеликій групі, групове опрацювання. Загалом, кооперативне навчання передбачає виконання таких функцій як розв'язання поставлених навчальних завдань та ефективне спілкування членів групи в ході спільної праці [9; 11].

Функції педагога набувають нових ознак. Завданням педагога, у процесі кооперативного навчання, є прийняття організаційних рішень, розробка завдань, моніторинг результатів роботи груп, оцінювання цих результату. Його головним завданням є спонукання учнів до успішного досягнення поставлених цілей та самостійного пошуку, далі він виступає у ролі фасилітатора [1].

Проблемне навчання є методом який передбачає навчальну діяльність у малих групах. Робота груп фасилітується педагогом. Навчальний контекст визначається реальною проблемою (проблемною ситуацією) або основним питанням, що представлені у багатьох вимірах. Важливим є також потенціал для подальшого вивчення теми. Проблемне навчання орієнтоване на розвиток творчого мислення, творчої діяльності. Використовується для глибшого набуття знань, коли наявний поверхневий їх рівень щодо проблемного питання. Педагог виступає у ролі наставника, який направляє здобувачів освіти, слідкує за обговореннями проблемного питання, забезпечує можливість рівноцінної участі всіх учасників, надає приклади і здійснює оцінювання. Його функція не зводиться до передачі готової інформації, а полягає у створенні умов для самостійного їх здобути. Проблемне навчання є технологією яка розглядається як послідовність процедур. Науковці виділяють два основні його етапи. На першому етапі процесу проблемного навчання відбувається постановка практичного або теоретичного завдання, що створює проблемну ситуацію. На другому – пошук невідомого у проблемній ситуації. Проблемна ситуація – це ситуація, за якої суб'єкт, за наявності недостатнього рівня знань, прагне самостійного розв'язання складної для нього задачі, за рахунок пошуку нової інформації. Це центральна ланка проблемного навчання виникнення якої сприяє розвитку пізнавальної активності, активізації мислення, формуванню вірних уявлень [7; 8; 9]. Проблемне навчання забезпечує здатність здобувача освіти переносити знання і вміння які були засвоєні раніше у нову ситуацію. Допомагає визначити проблему та сформулювати бачення структури об'єкта і його нових функцій. Забезпечує здатність бачити альтернативу щодо способів розв'язання і вирішення проблеми.

Проектне навчання є одним із методів оснований на запитах здобувачів освіти, де основним результатом є проект навколо якого планується та організовується навчання. Метод ґрунтується на прагматичній педагогіці у якій форма організації навчання, полягає в тому, що здобувачі освіти самостійно обирають собі практичні завдання, тобто проекти, в процесі виконання яких здобувають знання і набувають навичок [13, 218]. Загалом під методом проектів науковці розуміють технологію організації освітніх ситуацій, у яких здобувач освіти ставить і вирішує власні проблеми.

Мета проектного навчання полягає у тому щоб навчити здобувача освіти: системно мислити; вирішувати практичні завдання; зв'язувати отримані знання з реальним життям; розвивати у процесі навчання комунікативні навички, здатність до роботи у групі, уміння досліджувати проблему, ставити завдання, збирати інформацію, робити висновки, будувати гіпотези та узагальнення. Загалом у проектному навчанні при вирішенні конкретної проблеми сполучаються теоретичні знання і практичні дії, використовуються проблемні, дослідницькі, практичні методів роботи, творчі за своєю сутністю.

До основних рис методики належить діяльнісне навчання яке полягає у виконанні складних завдань та забезпеченні реальних результатів у вигляді певних подій або презентацій для аудиторії. У проектному

навчанні основною складовою освітньої програми є проект. Проект, певною мірою, спрямовується здобувачами освіти. Він спонукає їх до набуття нового розуміння і вмінь, а не лише використання вже наявних у знань та навичок [9]. Складовими етапами проектної роботи є: проведення підготовчих дослідницьких операцій, створення моделі проекту, його виконання та захист. Виділяють наступні типи проектів: дослідницькі, творчі, ігрові, інформаційні, практичні.

Дослідницькі проекти ґрунтуються на вивченні психологічних, педагогічних, соціальних, економічних, екологічних процесів. Творчі – на спільному створенні художніх творів, заходів. У процесі ігрових проектів учасники виконують певні ролі. У ході інформаційних здійснюється збір та аналіз інформації. Практичні – орієнтовані на втілення їх результатів у практику. Результат виконання проектів, у разі якщо це теоретична проблема, має полягати у її вирішенні, якщо практична – у впровадженні у практику [10].

Отже, інноваційні процеси, серед іншого, реалізуються в таких напрямках як: формування нового змісту освіти та розробка, впровадження нових педагогічних технологій. Педагогічна технологія є сукупністю психологічних та педагогічних настанов, якими визначається компоновка та набір форм, методів, способів, прийомів навчання, виховних засобів. Педагогічна технологія дозволяє структурувати викладання, адже являє собою організаційно-методичний інструментарій педагогічного процесу. Серед інноваційних технологій фізичного виховання, можна виділити такі як: тілесно-орієнтовані, практико-орієнтовані, особистісно-орієнтовані, соціально-орієнтовані. Метою впровадження в процес фізичного виховання тілесно-орієнтованих технологій є зміцнення здоров'я, досягнення нормального фізичного розвитку і загально-фізичної підготовленості дітей та молоді у відповідності до фізичних здібностей. Мета застосування практико-орієнтованих технологій, полягає у формуванні, за допомогою організованої системи педагогічних впливів, рухових умінь і навичок. Метою розробки і впровадження в процес освіти особистісно-орієнтованих технологій фізичного виховання, є становлення фізичної культури особистості, гармонійний розвиток фізичного і духовного в ній, формуванні особистості через розвиток її фізичного потенціалу [9, 38; 15; 16].

Висновки. Інноваційний підхід в освіті направлений, перш за все, на формування інноваційного мислення, на перетворення якості самого навчального процесу, на оновлення методики. У сфері фізичного виховання інноваційність має бути направлена на збільшення рухової активності та розвиток валеологічної грамотності. Інноваційність, дає можливість подолати консервативність характерну для освітньої системи, забезпечує умови для створення механізмів швидкого, гнучкого реагування на перетворення у потребах держави та особистості, соціального замовлення.

References

1. Байда М. В. Можливості використання технологій кооперативного навчання в процесі підготовки майбутнього вчителя. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки.* 2009. № 3. С. 233–235
Baida M. V. (2009) Mozhylyvosti vykorystannia tekhnolohii kooperatyvnoho navchannia v protsesi pidhotovky maibutnoho vchytelia [Possibilities of using cooperative learning technologies in the process of training a future teacher]. *Naukovi zapysky Nizhynskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykoly Hoholia. Psykholoho-pedahohichni nauky – Scientific notes of Mykola Gogol Nizhyn State University. Psychological and pedagogical sciences.* № 3. S. 233–235
2. Вакуленко В. М. Види інновацій в освіті та їх класифікація. *Вісник Національної академії державної прикордонної служби України.* 2010. №4. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2010_4_4
Vakulenko V. M. (2010) Vydy innovatsii v osviti ta yikh klasyfikatsiia [Types of innovations in education and their classification]. *Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy – Bulletin of the National Academy of the State Border Service of Ukraine.* 2010. №4. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2010_4_4
3. Дяченко-Богун М. Активні методи навчання у вищому навчальному закладі. *Витоки педагогічної майстерності.* 2014. Вип. 14. С. 74–79.
Diachenko-Bohun M. (2014) Aktyvni metody navchannia u vyshchomu navchalnomu zakladi [Active methods of learning in a higher educational institution]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti – Origins of pedagogical skills.* Vyp. 14. S. 74–79.
4. Закон України «Про інноваційну діяльність». *Відомості Верховної Ради України.* 2002. № 36. Ст. 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
Zakon Ukrainy «Pro innovatsiinu diialnist». *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy.* 2002. № 36. Ст. 266. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
5. Мариновська О. Я. Педагогічна інноватика і менеджмент інновацій: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2019. 504 с.
Marynovska O. Ya. (2010). Pedahohichna innovatyka i menezhment innovatsii: navchalno-metodychnyi posibnyk [Pedagogical innovation and innovation management: educational and methodological manual]. Ivano-Frankivsk: Misto NV, 504 s.
6. Нісімчук А. С. Педагогічна технологія : підручник. К.: Четверта хвиля, 2003. 224 с.
Nisimchuk A. S. (2003) Pedahohichna tekhnolohiia : pidruch [Pedagogical technology: a textbook]. K.: Chetverta khvyliia. 224 s.
7. Оконь В. Введение в общую дидактику. Варшава, 1987. 384 с.
Okon V. (1987) Vvedenie v obshhuyu didaktiku [Introduction to general didactics]. Varshava. 384 s.

8. Павлюк Л. В. Проблемне навчання як засіб формування дослідницьких вмінь. *Педагогічні науки: реалії та перспективи. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2012. № 31. С. 167–174*
Pavliuk L. V. Problemne navchannia yak zasib formuvannia doslidnytskykh vmin. *Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy* [The problem of beginning how to formulate pre-slednytsky memories]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova – Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. № 31. S. 167–174.*
9. Паркер Р., Томсен Б. С. Діяльнісний підхід у школі. Біллунд, 2019. 75 с.
Parker R., Tomsen B. S. (2019) *Diialnisnyi pidkhid u shkoli* [Active approach at school]. Billund. 75 s.
10. Педорич А. А. Проектна технологія навчання у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання. *Педагогічні науки : зб. наук. праць. 2019. Вип. LXXXVI. С.140–145.*
Pedorych A. A. (2019) *Proektna tekhnolohiia navchannia u zakladakh vyshchoi osvity zi spetsyfichnymy umovamy navchannia* [Design technology has been developed with great knowledge and specific minds]. *Pedahohichni nauky : zb. nauk. Prats – Pedagogical sciences: collection of scientific works. Vyp. LXXXVI. S. 140–145.*
11. Пометун О. І., Гупан Н. М. Використання кооперативного навчання учнів у загальноосвітній школі в Україні: практика і проблеми. *Scientific Letter of Academic society of Michal Baludansky. 2017. №5/2. С. 88–92.*
Pometun O. I., Hupan N. M. (2017). *Vykorystannia kooperatyvnoho navchannia uchniv u zahalnoosvitnii shkoli v Ukraini: praktyka i problemy* [Development of cooperative education for students in out-of-state schools in Ukraine: practice and problems]. *Scientific Letter of Academic society of Michal Baludansky. №5/2. S. 88–92.*
12. Постригач Н. О. Профессиональное развитие учителей как субъектов международного образовательного пространства. *Интернет-журнал «Проблемы современного образования». 2013. № 4. С. 143–149.*
Postryhach N. O. (2013) *Professyonalnoe razvytye uchytelei kak sub'ektiv mezhhdunarodnoho obrazovatelnoho prostranstva* [Professional development of teachers as subjects of the international educational space]. *Ynternet-zhurnal «Problemy sovremennoho obrazovaniya» – Online magazine «Problems of modern education».* № 4. S. 143–149.
13. Професійна освіта : словник : навчальний посібник. К. : Вища школа, 2000. 380 с.
Profesiina osvita : slovnyk : navchalnyi posibnyk [Professional education: dictionary: basic guide]. (2000). K. : Vyshcha shkola. 380 s.
14. Сагач О. Фасилітативний підхід як один із чинників професійного розвитку вчителів. *Освітні обрії. № 1(54), 2022. С. 141–144*
Sahach O. (2022) *Fasylytatyvnyi pidkhid yak odyin iz chynnykiv profesiinoho rozvytku vchyteliv* [Facilitative approach as one of the officials of professional development of readers]. *Osvitni obrii – Osvitni obrii. № 1(54). S. 141–144.*
15. Сагач О. М. Інноваційні технології у підготовці майбутнього вчителя фізичної культури. *Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій. Збірник наукових праць. Київ, 2022. С. 69–72*
Sahach O. M. *Innovatsiini tekhnolohii u pidhotovtsi maibutnoho vchytelia fizychnoi kultury* [Innovative technologies in the preparation of a future teacher of physical education]. *Intehratsiia nauky i osvity: rozvytok kulturnykh i kreatyvnykh industrii. Zbirnyk naukovykh prats – Integration of science and education: development of cultural and creative industries. Collection of scientific works. Kyiv. S. 69–72.*
16. Сагач О. М. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури засобами інноваційних технологій. Навчально-методичний посібник. Чернігів, 2020. 75 с.
Sahach O. M. *Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia fizychnoi kultury zasobamy innovatsiinykh tekhnolohii* [Formation of professional competence of a future teacher of physical culture using innovative technologies]. *Navchalno-metodychnyi posibnyk. 75 s.*
17. Сарматова О. Актуальність реалізації діяльнісного підходу в процесі професійної підготовки майбутніх учителів суспільствознавчих предметів. *Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 61, том 3, 2023. С. 195–199.*
Sarmatova O. (2023) *Aktualnist realizatsii diialnisnoho pidkhodu v protsesi profesiinoi pidhotovky maibutnykh uchyteliv suspilstvoznachnykh predmetiv.* [The relevance of the implementation of an active approach in the process of professional training of future teachers of professional subjects]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current nutrition in the humanities. Vyp. 61, tom 3. S. 195–199.*
18. Хома Т. В. Активні методи навчання в педагогіці вищої школи. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі. 2020. № 69, Т. 3. С. 149–151*
Khoma T. V. *Aktyvni metody navchannia v pedahohitsi vyshchoi shkoly* [Active teaching methods in high school pedagogy]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkola – Pedagogy for the formation of creativity in the secondary and secondary schools. № 69, T. 3. S. 149–151.*
19. Шевченко А. М. Психологічні умови підготовки керівників та педагогічних працівників до організаційного розвитку та формування інноваційної організаційної культури загальноосвітніх навчальних закладів. *Народна освіта. Електронне наукове фахове видання. 2015. №1(25). Retrieved from: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2782*
Shevchenko A. M. (2015) *Psykhologichni umovy pidhotovky kerivnykiv ta pedahohichnykh pratsivnykiv do orhanizatsiinoho rozvytku ta formuvannia innovatsiinoi orhanizatsiinoi kultury zahalnoosvitnykh navchalnykh*

zakladiv [Psychological minds of preparation of kernels and pedagogical workers before organizational development and formation of innovative organizational culture of foreign-world initial foundations]. *Narodna osvita. Elektronne naukove fakhove vydannia – People's osvita. Elektronne naukove fahove vidannya. №1(25)*. Retrieved from: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2782

Oksana Sahach

ORCID 0000-0002-4504-3405

Doctor of pedagogics, associate professor of the department
of the correctional education pedagogy and management
Chernihiv Regional Institute of Postgraduate
Pedagogical Education of K. D. Ushynskiy
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: Okmos78@ukr.net

Oleksandr Arkhipov

ORCID 0000-0002-8439-5833; Scopus Author ID 57506762800

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University
(Kyiv, Ukraine) E-mail: arkhipovnpu@ukr.net

Mykola Nosko

ORCID 0000-0001-9903-9164; ResearcherID C-6263-2017; Scopus-Author ID 56880089100

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
the existing member (academician) of Ukrainian NAPS,
Rector's Adviser of T.H. Shevchenko
National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: mykola.nosko@gmail.com

Viktor Radziievskiy

ORCID 0000-0002-3778-6081; Researcher ID GYR-0468-2022

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Physical Education and Health, National Medical O.O. Bogomolets University
(Kyiv, Ukraine) E-mail: v2301050@gmail.com

INOVATIVE PEDAGOGICAL APPROACHES IN THE CONTEXT OF EDUCATIONAL REFORMS

The modern education system is characterized by constant updates and the introduction of the latest technologies. The dynamism of its transformation requires the teacher, who is the carrier of information, to continuously acquire new knowledge, skills, and improve competence. Professional development of a teacher is a process of transformations in pedagogical activity. Development or fundamental transformations are the result of activities based on a conceptual approach. Such activity is innovative. Innovations in education consist in changing its goals and the results of education, i.e. changing the content. Today, there is a process of active reformation of the national general secondary education, the Concept of the New Ukrainian School is being implemented, which provides for the use of innovative pedagogical approaches, in particular activity.

The main purpose of the article is to analyze innovative pedagogical approaches, relevant methods and technologies in the context of today's educational reforms.

The methodological basis of the article are philosophical, psychological, pedagogical theories and regulations that reveal the conceptual approaches due to the studied issues.

The scientific novelty lies in the fact that the article considers innovative pedagogical approaches, in particular, activity and activity methods of teaching organization; innovative technologies, in particular, innovative technologies of physical education.

Conclusions. The innovative approach in education is directed, first of all, to the formation of innovative thinking, to the transformation of the quality of the educational process itself, to the renewal of the methodology. In the field of physical education, innovation should be aimed at increasing motor activity and developing valeological literacy. Innovativeness makes it possible to overcome the conservatism characteristic of the educational system, provides conditions for the creation of mechanisms for quick, flexible response to transformations in the needs of the state and the individual, social order.

Key words: innovation, active approach, innovative technologies, active methods, teacher.

Стаття надійшла до редакції 11.01.2024

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор **Носко М.О.**